

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ Й ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ З МОВ І ЛІТЕРАТУР ЕТНІЧНИХ МЕНШИН НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

Реєстраційний номер: 0115U003078.

Роки виконання: 2015 - 2017рр.

Науковий керівник: Л. І. Курач, канд. пед. наук, с.н.с., завідувач відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури

ОСНОВНІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ:

- **узагальнено** теоретико-експериментальні результати розробки науково-методичного забезпечення контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4 кл. з мови іврит, ромської мови), 5-6 класів з російської мови на засадах компетентісного підходу до навчання;
- **апробовано** зміст експериментальних підручників і посібників;
- **скориговано** зміст експериментальних підручників і посібників за результатами апробації;
- **застосовано** здобуті результати дослідження до підготовки розділів колективного посібника, рукописів підручників з мови іврит (3,4кл.) російської мови (5 кл.), зарубіжної літератури (5кл.), рукописів запланованих навчальних посібників та **упроваджено** їх у шкільну практику;
- результати дослідження **оприлюднено** на міжнародних наукових конференціях регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, семінарах, круглих столах та інших масових заходах і опубліковано у фахових наукових виданнях.

ВИКОРИСТАННЯ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НА УРОКАХ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛАХ УКРАЇНИ

Л. І. Курач, канд. пед. наук

У процесі здійснення узагальнювально-впроваджувального етапу наукового дослідження було уточнено зміст, методи та форми контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 5–6 класів загальноосвітніх навчальних закладів з російської мови на засадах компетентісного підходу.

Здійснене експериментальне дослідження *підтвердило* свою актуальність і перспективність, *довело* вмотивованість застосування пропонованої методики, що має цілісний характер, спирається на науково виважені й апробовані дидактичні й лінгводидактичні принципи, передбачає використання активних форм навчально-пізнавальної діяльності, що сприяє розвитку критичного мислення учнів.

У процесі наукового дослідження *підтверджено* його гіпотезу – формуюче оцінювання позитивно впливає на успішність учнів, оскільки у процесі експериментального дослідження оцінювалась роботи учня, а не його

особистість; було запропоновано чіткий алгоритм виведення оцінки, за яким учень сам визначав свій рівень досягнень з російської мови (5–6 кл.) й визначав свою оцінку; акцентуючи увагу на навчальних успіхах, на своєму персональному прогресі, а не на оцінці; оцінювалось лише те, чому навчали на уроці, тому критерії оцінювання співвідносили з конкретним вираженням навчальних цілей. Оцінювання будувалась таким чином, щоб учні включалися у контрольну-оціночну діяльність, набуваючи навичку до самооцінювання.

Мотивація в процесі навчання забезпечувалась дотриманням певних принципів формульованого оцінювання, до яких належать:

- відмова від конкуренції серед учнів, від складання рейтингів, нагород за правильно виконані завдання; пріоритет словесної похвали й заохочення;
- переключення ситуації конкуренції на ігрові види діяльності або проектну роботу, що дає можливість відмовитися від різкої критики помилок, яка викликає негативні емоції;
- принцип ситуативності навчальної діяльності, тобто підбір навчальних завдань з елементом новизни і непередбачуваності, орієнтований на життєвий досвід учнів;
- надання можливості учням удосконалити роботу та підвищити відмітку.

Використання таких принципів та підходів привчало школярів до ефективної самооцінки.

Організація уроку російської мови передбачалась таким чином, щоб він доставляв учням задоволення й яскраві емоційні переживання, тому пріоритетним було використання парно-групової роботи, проектних технологій, ігрових форм навчання.

У процесі дослідження *доведено*, що удосконалення змісту та методики контролю та оцінювання досягнень учнів з російської мови сприяє виникненню зацікавленості учнів до вивчення російської мови; об'єктивності оцінювання результатів навчання учнів відповідно до рівнів їх навчальних досягнень, вихованню школярів як свідомих суб'єктів процесу навчання, відповідальних за результати своєї праці.

Результати експериментального навчання підтвердили ефективність розробленої методики.

Уточнені результати дослідження було враховано й реалізовано у рукописі підручника з російської мови (5 кл.) та у рукописі зошита для контрольних робіт з російської мови (5 кл.).

РЕЗУЛЬТАТИ АПРОБАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В ЗНЗ УКРАЇНИ

О. Л. Фідкевич, канд. пед. наук

У процесі дослідження наукової теми «Науково-методичне забезпечення контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів 5–6 класів з мов національних меншин на засадах компетентісного підходу» було уточнено зміст, види і форми компетентісно орієнтованих завдань.